

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการบริหารโคเด็กซ์
(Executive Committee on the Codex Alimentarius Commission: EXEC) ครั้งที่ ๗๐ และ
การประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์ (Codex Alimentarius Commission: CAC) ครั้งที่ ๓๘
ระหว่างวันที่ ๓๐ มิถุนายน – ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘
ณ กรุงเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

การประชุมครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมด ๑๔๐ ประเทศ สหภาพยุโรป และองค์การระหว่างประเทศ ๓๓ องค์การ โดยมี Mrs. Awilo Ochieng Pernet จากสมาพันธรัฐสวิส เป็นประธาน และ Mr. Guiherme Antonito da Costa Jr จากสหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล Ms. Yayoi Tsujiyama จากประเทศญี่ปุ่น และ Mr. Mahamadou Saki จากสาธารณรัฐมาลี เป็นรองประธาน ผลการประชุมที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

๑. คณะกรรมาธิการฯ เห็นชอบร่างมาตรฐาน โดยมีเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย การรับรองมาตรฐาน ประกอบด้วยเรื่องที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

๑.๑ รับรองการปรับแก้ไขคู่มือการทำงานของโคเด็กซ์ (procedural manual) จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ Term of Reference ของ CCGP การจัดทำข้อเสนอแนะใหม่และการทบทวนงาน (critical review) และ คู่มือเพื่อช่วยในการกำหนดปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดของ pesticides

๑.๒ รับรองมาตรฐานเพื่อประกาศใช้ (ขั้นที่ ๘) รวม ๓๖ เรื่อง โดยมีเรื่องที่สำคัญ เช่น

(๑) มาตรฐานผลิตภัณฑ์โสม ซึ่งประเทศไทยได้ขอความชัดเจนเกี่ยวกับข้อกำหนดการระบุฉลาก (optional provision of labelling) ว่าให้ขึ้นกับประเทศ ซึ่งหากกำหนดให้ต้องระบุว่า “ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ใช้เป็นยา” ผู้ผลิตต้องปฏิบัติตาม และขอให้บันทึกคำชี้แจงไว้ในรายงานการประชุม

(๒) ค่าปริมาณสูงสุด (maximum level: ML) ของตะกั่วในน้ำผลไม้และเนกต้าพร้อมดื่มที่ ๐.๓ mg/kg (มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) ในผลไม้ในภาชนะบรรจุปิดสนิทที่ ๐.๑ mg/kg และในผักในภาชนะบรรจุปิดสนิทที่ ๐.๑ mg/kg (ขั้นที่ ๘) ทั้งนี้ประเทศไทยได้เคยขอการรับรองการประกาศค่า MLs เหล่านี้ในการประชุม CAC ครั้งที่ ๓๖ (ปี ๒๕๕๖) เพื่อศึกษาข้อมูลของประเทศไทยและส่งให้คณะผู้เชี่ยวชาญ (JECFA) ประเมินความปลอดภัยใหม่ ซึ่งพบว่า ผู้ประกอบการสามารถปฏิบัติได้และห้องปฏิบัติการสามารถวิเคราะห์ได้

(๓) การรับรองการใช้วัตถุเจือปนอาหาร (food additives) ในการทำ media for pickled Fruits and Vegetables ซึ่งสหภาพยุโรปและประเทศนอร์เวย์ขอสงวนบันทึกสงวนท่าที (reservation)

(๔) มาตรฐานหลักการทั่วไปสำหรับการเติมสารอาหารที่จำเป็น (essential nutrients) ในอาหาร

(๕) ค่าอ้างอิงสารอาหารที่แนะนำ (Nutrient Reference Values - Requirement; NRV-R) สำหรับวิตามินซี สังกะสี แมงกานีส ซีลีเนียม และโมลิบดีนัม

(๖) ค่า NRV-NCD สำหรับโพแทสเซียมที่ ๓,๕๐๐ mg (มิลลิกรัม)

(๗) หลักเกณฑ์การปฏิบัติทางสุขลักษณะสำหรับควบคุมพยาธิ (*Trichinella* spp.) ในเนื้อสัตว์

(๘) หลักเกณฑ์การปฏิบัติทางสุขลักษณะสำหรับอาหารความชื้นต่ำ

(๙) ค่าปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด (maximum residue limit: MRL) จำนวน ๓๔๘ ค่า

(๑๐) ค่า ML ของวัตถุเจือปนอาหาร จำนวน ๗๐๗ ค่า

(๑๑) มาตรฐานภูมิภาคเอเชีย เรื่อง ผลิตภัณฑ์ถั่วเหลือง เช่น เต้าหู้ นมถั่วเหลือง โดยยกเว้นรายการวัตถุเจือปนอาหาร ๓ รายการที่คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาวัตถุเจือปนอาหาร (Codex Committee on Food Additives: CCFA) ยังไม่รับรอง ได้แก่ tocopherols (INS ๓๐๗ a,b,c), caramel II-sulfite caramel (INS ๑๕๐b) และ caramel IV-sulfite ammonia caramel (INS ๑๕๐d) โดยขอให้คณะกรรมการประสานงานภูมิภาคเอเชีย (FAO/WHO Coordinating Committee for Asia: CCASIA) กลับไปพิจารณาอีกครั้ง เนื่องจากข้อกำหนดปริมาณสารสูงสุดที่ใช้ที่เสนอมีผลต่อความปลอดภัยของมนุษย์

๑.๓ เห็นชอบให้คงร่างค่า MRL ของฮอร์โมน recombinant bovine somatotropins (rBST) ไว้ที่ขั้นที่ ๘ (ก่อนประกาศใช้) เนื่องจากไม่สามารถหาฉันทามติ (consensus) ได้ เนื่องจากมีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย คือ สนับสนุนการรับรอง และไม่เห็นด้วยเพราะยังมีความกังวลในเรื่องการดื้อยาต้านจุลชีพ (anti-microbial resistant) และการใช้อย่างไม่เหมาะสม ถึงแม้ JECFA จะมีการประเมินถึง ๓ ครั้งแต่ข้อมูลที่ใช้ประเมินเป็นข้อมูลเดิม ตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้ยังคงอยู่ในวาระการประชุมของ CAC และเปิดให้มีการอภิปรายได้

๑.๔ รับรองร่างมาตรฐานในเบื้องต้น จำนวน ๕ เรื่อง โดยมีเรื่องที่สำคัญ เช่น

(๑) ร่างมาตรฐานน้ำมันปลา ซึ่งยังคงมีประเด็นในเรื่องของ fatty acid profile ของ anchovy oil, farmed salmon และเกณฑ์อื่นๆ ที่จะใช้ระบุความแท้ (authenticity) แหล่งกำเนิด (origin) และแหล่งที่มา (source) โดยสาธารณรัฐชิลี สาธารณรัฐเปรู และสาธารณรัฐปานามา ขอลงบันทึกสงวนท่าที

(๒) ร่างค่า ML ของสารหนอนินทรีย์ในข้าวกล้องที่ระดับ ๐.๓๕ mg/kg ซึ่งสหภาพยุโรป ประเทศนอร์เวย์ และสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ ขอลงบันทึกสงวนท่าที

(๓) ร่างมาตรฐาน processed cheeses โดยขอให้ New Zealand จัดประชุม pWG ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ และพิจารณาการเป็นเจ้าภาพการประชุม Codex Committee on Milk and Milk Products (CCMMP) โดยให้พิจารณาประเด็นที่ค้างอยู่ที่กำหนดในเอกสารที่เคยเวียนขอความเห็น (CL๒๐๑๕/๑๕-MMP) ทั้งนี้ ยังคงยืนยันกำหนดระยะเวลาที่ต้องดำเนินการให้เสร็จในปี ๒๕๕๙ ตาม project document ที่เคยเสนอไว้ในการประชุม CAC ครั้งที่ ๓๗ อย่างไรก็ตามสหภาพยุโรป และสาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ ขอลงบันทึกสงวนท่าที

๑.๕ ยกเลิกมาตรฐาน ๖ เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นมาตรฐานที่มีการกำหนดใหม่แทนเรื่องเดิม เช่น Regional Standard for Ginseng product

๑.๖ ยุติการดำเนินการกำหนดมาตรฐาน ๖ เรื่อง เช่น การกำหนดค่า ML ของวัตถุเจือปนอาหาร จำนวน ๒๖๙ ค่า Regional Standard for Ayrar and Standard for processed Cereal-Based Foods for Infants and Young Children to include a new part B for underweight Children

๑.๗ อนุมัติงานใหม่ ๑๙ เรื่อง โดยมีมาตรฐานสำคัญที่มีผลต่อประเทศไทย จำนวน ๖ เรื่อง ดังนี้

(๑) การจัดทำ Principles and/or Guidelines สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการจัดการข้อมูล เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประเทศผู้นำเข้าในการประเมินระบบควบคุมอาหารของประเทศผู้ส่งออก และเป็นการสนับสนุนให้เกิดการยอมรับสินค้าอาหารจากประเทศผู้ส่งออกมากขึ้น

(๒) การจัดทำ Guidance สำหรับการตรวจติดตามประสิทธิภาพของการดำเนินงานในระบบควบคุมอาหารของประเทศ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือที่เหมาะสม

(๓) การทบทวนเอกสาร Principles and Guidelines for the Exchange of Information in Food Safety Emergency Situations (CAC/GL ๑๙-๑๙๙๕) เพื่อให้ครอบคลุมบทบาทหน้าที่

ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนในการเตรียมการเพื่อรับมือและการจัดการ และช่องทางในการสื่อสาร ในกรณีที่เกิดภาวะฉุกเฉินด้านความปลอดภัยอาหาร

(๔) การทบทวนเอกสาร Guidelines for the Exchange of Information between Countries on Rejections of Imported Food (CAC/GL ๒๕-๑๙๙๗) เพื่อให้ครอบคลุมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการปฏิเสธการนำเข้าสินค้าอาหาร/อาหารสัตว์ รวมทั้งหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเมื่อเกิดสถานการณ์ดังกล่าว กระบวนการหรือขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการหลังจากที่เกิดการปฏิเสธการนำเข้าสินค้าแล้ว เช่น การทบทวน บทบาทของหน่วยงานภาครัฐของประเทศผู้ส่งออก ในการตรวจสอบสาเหตุที่สินค้าไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า และเพื่อให้ครอบคลุมสินค้าอาหารและอาหารสัตว์ (หรือวัตถุดิบที่นำมาเป็นอาหารสัตว์) ที่ถูกปฏิเสธการนำเข้าจากทุกสาเหตุ

(๕) หลักการปฏิบัติ (code of practice) สำหรับป้องกันและลดการปนเปื้อนของสารพิษจากเชื้อราในเครื่องเทศ

(๖) Standard for Dairy Permeate Powders โดยให้จัดตั้ง eWG นำโดยประเทศเดนมาร์ก เพื่อเตรียมร่างมาตรฐาน และพิจารณาการประชุม pWG หากจำเป็น

๒. เห็นชอบกำหนดเวลาและกระบวนการทำงานในการประเมินการจัดงานของโคเด็กซ์ในเฟส ๑ (การประเมินภายใน) โดยเน้นว่าต้องโปร่งใส (transparency) และเป็นส่วนรวม (inclusiveness) โดยกำหนดให้เวียนขอความเห็นประเทศสมาชิกภายในเดือน กันยายน ๒๕๕๘ ใน ๖ ประเด็นที่คณะกรรมการบริหารโคเด็กซ์ (CCEXEC) เสนอ เพื่อให้เลขานุการโคเด็กซ์ FAO และ WHO เตรียมเอกสารใหม่ และเวียนขอความเห็นอีกครั้งภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และขอให้ CCGP พิจารณาเตรียมเอกสารใหม่ (consolidated document) เพื่อให้ CCEXEC ครั้งที่ ๗๑ พิจารณา และให้ CAC ครั้งที่ ๓๙ เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ พิจารณา ขอบข่าย ก่อนเริ่มดำเนินการจริงหลังจากการประชุม CAC ครั้งที่ ๓๙

๓. เห็นชอบให้วาระการประชุมของคณะกรรมการประสานงานภูมิภาค (Regional Coordinating Committees: RCCs) มีความสอดคล้องกัน โดยให้มีวาระพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวกับภูมิภาคตามที่ประเทศไทยเสนอ และเห็นว่าการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของภูมิภาคควรสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ของโคเด็กซ์ โดยเห็นว่ากิจกรรมที่ช่วยสร้างขีดความสามารถจะเป็นประโยชน์กับประเทศสมาชิก

๔. สนับสนุนให้การจัดหาทุนสำหรับข้อมูลทางวิทยาศาสตร์อย่างยั่งยืน โดยให้เป็น provision ของ FAO และ WHO ที่จะให้เงินครอบคลุมถึง FAO/WHO Scientific Committees ซึ่งต้องให้ governing bodies ของ FAO และ WHO เป็นผู้ตัดสินใจ

๕. เห็นชอบให้จัดตั้งโครงการ Codex Trust Fund ระยะที่ ๒ โดยดำเนินการในรูปแบบ multi-year funding และ tailor-made support เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างขีดความสามารถให้กับประเทศ รวมถึงส่งเสริมความร่วมมือภายในและระหว่างภูมิภาค อย่างไรก็ตาม eligibility criteria ของ CTF2 ยังไม่พิจารณาถึงที่สุด

๖. คณะกรรมาธิการได้เลือกตั้งประธาน และรองประธานของโคเด็กซ์ เนื่องจากคนที่ทำหน้าที่ในปัจจุบันจะหมดวาระลงหลังการประชุม CAC ครั้งที่ ๓๙ (๒๗๑๖) ทั้งนี้ผู้สมัครเป็นประธานและรองประธานอย่างเป็นทางการมีเพียงประธาน ๑ คน และรองประธาน ๓ คน จึงได้รับเลือกซ้ำ ดังนี้

ประธาน

(๑) Mrs. Awilo Ochieng-Pernet จากสมาพันธรัฐสวิส

รองประธาน

(๑) Mr. Guiherme da Costa	จากสหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล
(๒) Dr. Yayoi Tsujiyama	จากประเทศญี่ปุ่น
(๓) Dr. Mahamadou Sako	จากสาธารณรัฐมาลี

สำหรับการเลือกคณะกรรมการบริหารตำแหน่งอื่น เป็นดังนี้

ผู้ประสานงานภูมิภาค (Coordinator) จาก ๖ ภูมิภาค

(๑) แอฟริกา	สาธารณรัฐเคนยา
(๒) เอเชีย	สาธารณรัฐอินเดีย
(๓) ยุโรป	ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ (ได้รับเลือกซ้ำ)
(๔) ละตินอเมริกาและแคริบเบียน	สาธารณรัฐชิลี
(๕) ตะวันออกไกล	สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน
(๖) อเมริกาเหนือและแปซิฟิกตะวันตกเฉียงใต้	สาธารณรัฐวานูอาตู

ผู้แทนภูมิภาค (Geographic Representative) จาก ๗ ภูมิภาค

(๑) แอฟริกา	สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย
(๒) เอเชีย	สหพันธรัฐมาเลเซีย
(๓) ยุโรป	ประเทศนอร์เวย์
(๔) ละตินอเมริกาและแคริบเบียน	ประเทศเม็กซิโก
(๕) ตะวันออกไกล	สาธารณรัฐเลบานอน
(๖) อเมริกาเหนือ	ประเทศแคนาดา (ได้รับเลือกซ้ำ)
(๗) แปซิฟิกตะวันตกเฉียงใต้	ประเทศนิวซีแลนด์ (ได้รับเลือกซ้ำ)

๗. กิจกรรมขององค์การระหว่างประเทศที่มีความเกี่ยวข้องกับงานของโคเด็กซ์

(๑) World Organisation for Animal Health (OIE) : แจ้งว่ามี Director-General คนใหม่เมื่อ มกราคม ๒๕๕๘ ชื่อ Dr. Monique Eloit และที่ผ่านมาการทำงานสนับสนุนกลไกจากภาครัฐออกมาตรฐานในการผลิตอาหารปลอดภัย นอกจากนั้น OIE ต้องการความร่วมมือจาก FAO และ WHO เพื่อลดการขยายตัวของ antimicrobial resistance

(๒) International Atomic Energy Agency (IAEA) : มีกิจกรรมร่วมในเรื่อง i. Food irradiation, ii. Food authenticity, iii. Trace amounts of veterinary residues, pesticides and contaminants in foods และ iv nuclear emergency preparedness and response

(๓) World trade Organization (WTO) : แจ้งให้ทราบว่ามีการ new Trade Agreement เมื่อ ธันวาคม ๒๕๕๖ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการค้าชายแดนสำหรับสินค้าเน่าเสียง่าย

รายละเอียดผลการประชุมฉบับเต็ม สามารถดาวน์โหลดได้ที่ http://ftp.fao.org/codex/Reports/Reports_2015/REP15_CACe.pdf